

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (ศพก.เครือข่าย)
กิจกรรมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๑. หน่วยงานดำเนินการ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

๒. หน่วยงานสนับสนุน

๒.๑ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๒.๒ จังหวัดหนองคาย

๒.๓ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย

๒.๔ ที่ทำการปกครองอำเภอเฝ้าไร่

๒.๕ สำนักงานเกษตรอำเภอเฝ้าไร่

๓. หลักการและเหตุผล

๓.๑ ที่มา

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่ต้องการให้มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในระดับชุมชน ที่เป็นเครื่องมือช่วยแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน สร้างความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรในพื้นที่ ให้ได้เรียนรู้จากผู้ร่วมอาชีพเดียวกันที่ประสบความสำเร็จ ช่วยเหลือและเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและชุมชน ปัจจุบันมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน ๘๘๒ ศูนย์ กระจายอยู่ในทุกอำเภอทั่วประเทศ

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของกระทรวงฯ ซึ่งนอกจากจะต้องเร่งรัดดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จแล้ว ยังกำหนดให้ทุกหน่วยงานเข้ามาร่วมบูรณาการการทำงาน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานในระดับกระทรวง และคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและบูรณาการในระดับพื้นที่

นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพื่อให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ Smart Farmer และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร หรือประชาชนที่สนใจได้

แผนยุทธศาสตร์สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต การสร้างมูลค่าภาคการเกษตร และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรอย่างเป็นระบบ ผลผลิตที่ ๒ เกษตรกรได้รับการส่งเสริม พัฒนาศักยภาพ และสร้างมูลค่าที่ทำได้ เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินได้รับการส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพ ด้านการผลิต ทำให้สามารถเป็นจุดเรียนรู้ในชุมชนได้

แผนยุทธศาสตร์จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการเกษตรยั่งยืน กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ด้วยกระบวนการร่วมสร้างเครือข่ายทำงานแบบบูรณาการหน่วยงานในจังหวัดหนองคาย องค์กรปกครองท้องถิ่น ประชาชนและเกษตรกรในลักษณะการทำงานบนพื้นที่เฉพาะมีเป้าหมายร่วมกันในการทำงาน (Area-Based Approach)

๓.๒ สภาพปัญหา/ความต้องการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้มอบหมายแผนงาน: แผนงานบูรณาการพัฒนา ศักยภาพการผลิตภาคเกษตร โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมศูนย์ เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด หนองคาย (ส.ป.ก.หนองคาย) ดำเนินการพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย จำนวน ๒ แห่ง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของ ชุมชนที่เกิดจากปัญหาของชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็น เครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต การเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพ และการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการผลิต โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ และเพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีการปรับใช้ บังคับใช้การผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่ม ประสิทธิภาพ และคุณภาพของผลผลิต รวมทั้งยังเป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสาร บริการด้านการเกษตรต่างๆ และด้านการปฏิรูปที่ดินกับเกษตรกร อีกทั้งยังเป็นจุดนัดพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกร กับเกษตรกรด้วยกันเอง ทำให้เกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก. เครือข่าย) ได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องสามารถขยายผลองค์ความรู้สู่เกษตรกร หรือประชาชนที่ สนใจ

๓.๓ ความจำเป็นเร่งด่วน

เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ การผลิตสินค้าเกษตร การตลาด การพัฒนา คุณภาพผลผลิต มาตรฐานการผลิต วางแผนการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการแปรรูปให้สามารถนำไปปรับ ใช้ในภาคการเกษตรได้ โดยมุ่งเน้นการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ และ ขยายผลองค์ความรู้ของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย) ในเขตปฏิรูป ที่ดินจังหวัดหนองคาย ให้เกษตรกรเจ้าของศูนย์มีความรู้มีความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกร หรือประชาชนที่สนใจ และเป็นจุดถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตร ด้านการปฏิรูปที่ดิน และด้าน

ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการได้อย่างถูกต้อง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรของตนเองอย่างเหมาะสม ซึ่งยังขาดแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ จากสถานการณ์ข้างต้นดังกล่าว ส.ป.ก. หนองคาย จึงได้จัดทำโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (ศพก.เครือข่าย) กิจกรรมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ด้านการเกษตร และด้านการปฏิรูปที่ดินสำหรับเกษตรกร ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการและสื่อสารกันได้ง่าย รวมทั้งใช้เป็นจุดเรียนรู้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกร หรือประชาชนที่สนใจ ส่งผลให้เกษตรกรหรือประชาชนมีความรู้ความเข้าใจความรู้ด้านการเกษตร ด้านการปฏิรูปที่ดิน และด้านประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการถูกต้อง ลดค่าใช้จ่ายในการประสานงานด้านการปฏิรูปที่ดิน เกษตรกรมีความพอใจในการดำเนินงานของหน่วยงานราชการ ก่อให้เกิดร่วมมือร่วมใจกันระหว่างหน่วยงานราชการกับประชาชนในการดำเนินงานช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และเกิดความสามัคคีกันในชุมชน

๔. วัตถุประสงค์

๔.๑ เพื่อให้เกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่าย (ศพก.เครือข่าย) ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการเกษตร ด้านการปฏิรูปที่ดิน และด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางราชการ

๔.๒ เพื่อขยายผลองค์ความรู้ของเกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย สู่เกษตรกร หรือประชาชนที่สนใจ

๕. กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๕.๑ กลุ่มเป้าหมาย : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่าย (ศพก.เครือข่าย) ในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลเฝ้าไร่ และตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย จำนวนทั้งสิ้น ๒ แห่ง

๕.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย และประชาชนทั่วไป

๖. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๖.๑ เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๑ แผน	ปี ๒๕๖๒ แผน	ปี ๒๕๖๓ แผน
๑.ตัวชี้วัด (KPI) ของเป้าหมายโครงการ (Output) <u>เชิงปริมาณ</u>				
- เกษตรกรเจ้าของศูนย์ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ศูนย์ (ศพก.เครือข่าย)	แห่ง	๒		

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๑ แผน	ปี ๒๕๖๒ แผน	ปี ๒๕๖๓ แผน
เชิงคุณภาพ - เกษตรกรเจ้าของศูนย์ มีความรู้ ความเข้าใจ และนำความรู้ไปขยายผลต่อเกษตรกร หรือประชาชนที่สนใจ	แห่ง	๒		

๖.๒ ผลลัพธ์ : (Outcome)

- ร้อยละ ๘๐ เกษตรกรเจ้าของศูนย์ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อนำไปใช้ในการทำการเกษตร สามารถยกระดับเป็นจุดเรียนรู้ด้านการเกษตร ด้านการปฏิรูปที่ดินแก่เกษตรกร หรือประชาชนที่สนใจ
- ร้อยละ ๖๐ เกษตรกรที่เข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ ศูนย์ (ศพก.เครือข่าย) ได้รับความรู้ในด้านการเกษตร ด้านการปฏิรูปที่ดิน ด้านข้อมูลข่าวสารทางราชการ และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเกษตร และติดต่อดำเนินงานด้านการปฏิรูปที่ดินได้อย่างถูกต้อง

๖.๓ ผลกระทบ (Impact)

เชิงบวก : เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตร การตลาด การพัฒนาคุณภาพผลผลิต มาตรฐานการผลิต,วางแผนการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการแปรรูปให้สามารถนำไปปรับใช้ในภาคเกษตรกรรมได้ โดยมุ่งเน้นการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ และเกษตรกรได้รับความสะดวกสบายในการประสานงานด้านการปฏิรูปที่ดินดีขึ้น เพราะมีผู้ประสานงานระดับพื้นที่ของ ส.ป.ก. ทำให้การทำงานรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอนการทำงาน เพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เกษตรกรได้รับการบริการที่ดีขึ้น เกิดการพึ่งพาอาศัยกันในกลุ่มชน ครอบครัวก็อบอุ่น สังคมเป็นสุข

เชิงลบ : -

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้นปี ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ สิ้นสุดปี กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

๘. วิธีการดำเนินงาน

๘.๑ ส.ป.ก.หนองคาย ได้ดำเนินการคัดเลือกศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เครือข่าย (ศพก.เครือข่าย) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอเฝ้าไร่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ๑) เป็นเกษตรกรต้นแบบ
- ๒) มีหลักสูตร หรือ องค์ความรู้
- ๓) มีการจัดการพื้นที่
- ๔) มีแปลงเรียนรู้
- ๕) มีฐานการเรียนรู้
- ๖) เป็น ศูนย์ (ศพก.เครือข่าย) อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

๘.๒ ส่งข้อมูลเกษตรกรที่ได้รับคัดเลือกเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคายให้สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

๘.๓ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) อนุมัติงบประมาณให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก. จังหวัด) ทั้ง ๗๐ จังหวัด

๘.๔ ส.ป.ก. หนองคาย โดยกลุ่มยุทธศาสตร์และการปฏิรูปที่ดิน จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ เพื่อขออนุมัติโครงการจากผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย

๘.๕ ส.ป.ก. หนองคาย ประสานงานกับเกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย เพื่อพัฒนาแปลงเรียนรู้การเกษตร พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ (สนับสนุนปัจจัยการผลิต) พัฒนางค์ความรู้และหลักสูตรการเรียนรู้ในด้านกระบวนการผลิตด้านการปฏิรูปที่ดิน เป็นต้น

๘.๖ ส.ป.ก. หนองคาย ร่วมกับกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย เพื่อจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ด้านการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเป็นจุดเรียนรู้ด้านการปฏิรูปที่ดินแก่เกษตรกร หรือประชาชนที่สนใจ

๘.๗ ส.ป.ก. หนองคาย รายงานผลการดำเนินงาน

๘.๘ ส.ป.ก. หนองคาย ติดตามผลหลังการดำเนินงาน

๙. สถานที่ดำเนินการ

๙.๑ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย โดยมี (นางทองยูน วันสืบ) เป็นเจ้าของศูนย์ บ้านเผ่าไร่พัฒนา หมู่ที่ ๑๗ ตำบลเผ่าไร่ อำเภอเผ่าไร่ จังหวัดหนองคาย

๙.๒ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย โดยมี (นายบุญพา มะโนมัย) เป็นเจ้าของศูนย์ บ้านคำแก้ว หมู่ที่ ๑๒ ตำบลอุดมพร อำเภอเผ่าไร่ จังหวัดหนองคาย

๑๐. งบประมาณ

จากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จำนวน ๕๘,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน) เป็นค่าดำเนินงาน ดังนี้

๑. ค่าประสานงานการดำเนินการ	เป็นเงินจำนวน ๘,๐๐๐ บาท
๒. ค่าพัฒนาศักยภาพศูนย์ (ปัจจัยการผลิต)	เป็นเงินจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายสามารถถัวจ่ายกันได้ทุกรายการ

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ เกิดแหล่งเรียนรู้ต้นแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิรูปที่ดิน การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิตสินค้าทางการเกษตร การบริหารจัดการ การตลาด นวัตกรรม เทคโนโลยี ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเป็นแหล่งให้บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ ด้านการเกษตร และการปฏิรูปที่ดิน ให้กับเกษตรกร และประชาชนที่สนใจ

๑๑.๒ เกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย) ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการปฏิรูปที่ดิน และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการปฏิรูปที่ดิน และด้านการเกษตรแก่เกษตรกร หรือประชาชนที่สนใจ

๑๑.๓ เป็นจุดเรียนรู้สำหรับเกษตรกร หรือประชาชนที่สนใจในด้านการปฏิรูปที่ดิน

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นายปรีชา ราชวงศ์)

เจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดิน (พนักงานราชการ)

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางฉัตตยา วงศ์โยธา)

นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายธวัช ชลิตมงคลกุล)

ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย